

Fractie CDA Landgraaf
t.a.v. mevrouw J. Dings en
dhr. W. Haan
p/a Baanstraat 90
6372 AH LANDGRAAF

Bijlage(n)	Uw brief van	Uw kenmerk	Zaaknummer	Documentnummer	Landgraaf, 26 juni 2024 Verzonden op
	30-05-2024		Z24001123	24.031354	

Onderwerp: Beantwoording aanvullende art. 37 RvO vragen Xonar en vragen RIB Maastricht.

Geachte heer Haan en mevrouw Dings,

Op 30 mei 2024 heeft u aanvullende vragen gesteld ex artikel 37 naar aanleiding van de beantwoording vragen Xonar d.d. 28 mei 2024 en vragen ex artikel 37 met betrekking tot de ingekomen RIB van gemeente Maastricht d.d. 27 mei 2024.

Er is u op 12 juni 2024 een verdagingsbericht toegezonden, waarin het afdelingshoofd Maatschappelijke Ontwikkeling heeft aangegeven een gesprek met u in te willen plannen inzake de door u gestelde vragen en daarom het antwoord te willen verdagen tot na het gesprek. Dit gesprek kon echter pas medio augustus 2024 plaatsvinden.

U heeft op 14 juni 2024 laten weten het antwoord binnen de gestelde termijn te wensen, omdat uw inschatting is dat Xonar ook in de 2e helft van dit jaar ook nog wel agendapunt gaat worden voor de gemeenteraden.

Parallel aan het inplannen van het gesprek, hebben we onderstaand uw vragen beantwoord. Om de vragen te beantwoorden is contact gelegd met centrumgemeente Maastricht.

Inleiding 1^e deel

Aanvullende art. 37 RvO vragen n.a.v. beantwoording vragen Xonar door uw college op 28 mei 2024.

Uw antwoord op onze vraag 1 voor wat betreft het ontbreken van een juridisch advies m.b.t. de interne bestuurdersaansprakelijkheid Xonar luidt:

“Xonar heeft hierin een eigenstandige afweging gemaakt waarin de gemeenten géén rol hebben gespeeld”.

Op 11 maart 2024 stelden wij uw college de volgende vraag onder 06.:

In alinea 1 van het juridisch advies van de huisadvocaat van de gemeente Maastricht wordt geschreven dat de interne bestuurdersaansprakelijkheid in dit advies buiten beschouwing wordt

gelaten. Wij stelden uw college toen de vraag of Xonar zelf bestuurdersaansprakelijkheid heeft overwogen. Of er juridisch advies over is ingewonnen en zo nee, waarom niet?

Uw college antwoordde toen:

“Uit navraag bij Xonar blijkt dat er géén juridisch advies is ingewonnen omdat de Zuid-Limburgse gemeenten dit vraagstuk ook juridisch hebben laten toetsen en de uitkomst hebben gecommuniceerd via een Q&A aan de gemeenteraden:

Antwoord: Omdat de gemeente publieke middelen moeten inzetten voor de financiering van het herstelplan is juridisch getoetst of en in hoeverre een beroep kan worden gedaan op bestuurdersaansprakelijkheid van zowel de bestuurders als de toezichthouders van Xonar. Daarnaast is getoetst of er voor de gemeenten als verstrekker van publieke middelen en in die zin als benadeelde partijen een grondslag is om een beroep te doen op aansprakelijkheid voor bestuurder en toezichthouders. Het juridische advies is op beide vragen negatief”.

1. Is de conclusie van het CDA juist dat het antwoord in het Q&A zich beperkt tot de vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid door een derde (ZL gemeenten) en niks te maken heeft met een negatief advies voor eventuele interne bestuurdersaansprakelijkheid?

Uw conclusie is correct.

2. Uw college geeft in de beantwoording van vraag 06. door ons gesteld op 11 maart 2024 aan dat Xonar voor wat betreft de interne bestuurdersaansprakelijkheid geen juridisch advies heeft ingewonnen omdat de Zuid-Limburgse gemeenten dit vraagstuk ook juridisch hebben laten toetsen. Waarom krijgen wij dan nu in tweede instantie een ander antwoord?

In onze reactie op uw vragen van 11 maart hebben wij u geïnformeerd dat vraag 6 in lijn met uw verzoek is voorgelegd aan XONAR voor een reactie. In het antwoord op vraag 6 is de letterlijke tekst van de reactie van XONAR opgenomen.

3. In de mail van de gemeente Maastricht van 12 juni 2023 aan Paulussen Advocaten wordt gesproken over onvoldoende toezicht binnen Xonar? Welke vorm van toezicht wordt hier bedoeld? Het toezicht door de RvT? Hoe kunnen de gemeenteraden erop vertrouwen dat dit toezicht in de toekomst niet meer tekort zal schieten?

Uw aanname is correct. De vraagstelling aan Paulussen Advocaten gaat inderdaad over onvoldoende toezicht door de Raad van Toezicht. De gemeenten en dus ook de gemeenteraden hebben geen invloed op de toezichthoudende rol van toezichthouders.

Inleiding 2^e deel

Art. 37 RvO vragen bij RIB Maastricht van 27 mei 2024.

In het Q&A 2023 werd de vraag gesteld wat er met de opbrengst van het vastgoed gebeurt? Het antwoord luidde dat de opbrengst zou worden ingezet als dekking van het achterstallig onderhoud en de verduurzaming van de vastgoedportefeuille.

Wij citeren uit RV 49 van 20 september 2023 (= bijlage 18 RIB): “Xonar beschikt niet over een actueel onderhoudsplan. In onze voorwaarden bij de financiering van het herstelplan vragen wij Xonar het verouderde onderhoudsplan te actualiseren zodat wij kunnen toetsen wat nodig is en in welk tijdsbestek”.

In de voortgangsrapportage monitoring Xonar van 20 november 2023 lezen wij onder het kopje vastgoed: "Het meerjarenonderhoudsplan is op hoofdlijnen getoetst door vastgoedexperts van de gemeente Maastricht".

Op 8/1/24 lezen we in de voortgangsrapportage dat de gezamenlijke verkoopopbrengst van het vastgoed 1,7 miljoen lager is dan voorzien. Daar kunnen we tevens lezen dat de verkoopopbrengst van het vastgoed wordt ingezet voor achterstallig groot onderhoud en versterking van de liquiditeit en dat Xonar een bezuiniging van minimaal dit bedrag moet realiseren.

Op blz. 1 in de RIB van 27 mei 2024 onder vastgoed en onderhoud lezen wij dat i.o.v. gemeenten door een gespecialiseerd bureau het onderhoudsplan van Xonar is beoordeeld. Kosten 2 miljoen hoger dan begroot.

1. Als CDA krijgen wij de indruk dat de opbrengsten van het vastgoed volledig ten goede zijn gekomen aan de versterking van de liquiditeitspositie. In 2023 zou de opbrengst gebruikt worden als dekking van het achterstallig onderhoud en verduurzaming van het vastgoed en in de voortgangsrapportage duikt ineens versterking van de liquiditeit op, terwijl de opbrengst van het vastgoed al 1,7 miljoen lager uit is gevallen dan voorzien. Kosten van achterstallig onderhoud en verduurzaming vallen nu ineens voor een vergelijkbaar bedrag hoger uit. Wordt hier het ene gat met het andere gat gedicht in de hoop dat door een fusie met Mondriaan het probleem van achterstallig onderhoud zich van zelf oplost door dit vastgoed simpelweg af te stoten?

In het herstelplan staat onder meer: *'verkoop vastgoed in 2024 is cruciaal voor voldoende liquiditeit en belangrijk voor solvabiliteit en investeringen'*. De werkelijke opbrengst uit de verkoop van vastgoed is € 1,7 mln. lager dan op basis van taxaties werd verwacht. Het risico wordt door ons ingeschat op hoog, onder meer omdat de onderhoudsbegroting is gebaseerd op instandhouding en noodzakelijke kwaliteitsverbetering en verduurzaming onvoldoende zijn ingerekend. Of de voorgenomen fusie een oplossing biedt voor dit risico kan nog niet worden gezegd.

2. Is het college bekend met het feit dat Mondriaan slechts een rendement haalt van 0,8% i.p.v. de benodigde 2% om te kunnen investeren en ook daarmee hun vastgoed goed te kunnen onderhouden?

Nee, het college is hiermee niet bekend.

3. Deelt het college de mening van het CDA dat we bij een fusie de problemen van Xonar op deze manier gaan implementeren bij Mondriaan?

Nee. Op dit moment wordt bij beide zorgaanbieders due diligence onderzoek uitgevoerd dat onder meer inzicht moet geven in de risico's van de beoogde fusie. De uitkomsten uit deze onderzoeken zijn voor een belangrijk deel bepalend voor de afweging of de fusie door kan gaan.

4. Heeft Xonar het actualiseren van het MJOP uitbesteed aan een gespecialiseerd bureau? Zo ja, hoe is het dan mogelijk dat een ander gespecialiseerd bureau constateert dat er 2 miljoen meer nodig is voor achterstallig onderhoud en verduurzaming van het vastgoed?

Nee. XONAR heeft het actualiseren van het MJOP in eigen beheer gedaan.

In het risicoregister zien we onder 14. het risico van een lagere instroom staan met als status “nog geen voortgang”.

5. Deelt het college de zorgen van het CDA dat we vanaf de 1e voortgangsrapportage van 28 november 2023 tot op heden hierin nog steeds geen voortgang zien?

Nee. XONAR kan hier nauwelijks zelf in sturen. We zien in 2023 in zijn algemeenheid over de totale massa in de jeugdregio Zuid-Limburg een lagere instroom in jeugdhulp. In data-analyses zien wij dat XONAR hierin niet afwijkt van andere zorgaanbieders.

6. Willen we met het nieuwe beleidskader 2024–2028 als gemeenten deze lagere instroom juist niet bevorderen door domeinoverstijgend te werken, minder te medicaliseren en meer te normaliseren?

Het beleid is er inderdaad op gericht om problematiek te voorkomen en meer ondersteuning in voorliggende voorzieningen te organiseren en de inzet van gespecialiseerde jeugdhulp te minimaliseren.

7. In hoeverre wordt er met de gevolgen hiervan rekening gehouden binnen de zorgaanbieders, in dit geval Xonar in termen van omzetverlies, boventalligheid, dekking overhead en exploitatieverlies?

In de exploitatie van XONAR wordt nog geen rekening gehouden met deze ontwikkeling. Wij hebben geen informatie over andere zorgaanbieders.

Het CDA stelde bij RV49 van 20 september 2023 de volgende technische vraag: “Mogen wij binnen afzienbare tijd nogmaals de portemonnee trekken, maar dan voor Mutsaers?” Wij kregen toen als antwoord: “Nee, Mutsaers is Noord-Limburg accounthoudende regio.”

8. Uit de RIB van de gemeente Maastricht blijkt dat de Zuid-Limburgse gemeenten mogelijk alsnog aangeslagen zullen worden voor financiële steun als het ministerie besluit in het budgetrecht te treden van de betrokken gemeenteraden. Wat is er in de tussentijd gewijzigd waardoor het antwoord op deze technische vraag geen stand (meer) lijkt te houden?

Noord-Limburg is inderdaad accounthoudende regio. Dat wil echter niet zeggen dat andere regio's niet kunnen worden aangeslagen voor een financiële bijdrage aan het herstelplan.

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze brief?

Dan kunnen deze aan de griffie verstuurd worden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Landgraaf,
de secretaris, de burgemeester,

ir. J.M.C. Rijvers

mr. R. de Boer